

кратизму, законності, гуманізму, справедливості, єдності прав та обов'язків та іншими. Досліджуваний принцип не обмежує інші принципи, а реалізується у тісній взаємодії з ними, що впливає на ефективний захист та забезпечення прав та свобод людини та громадянина.

1. Конституція України Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> .

2. Загальна декларація прав людини (рос/укр) ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015 .

3. Полховська І. К. Конституційний принцип рівності людини і громадянина в Україні : [монографія] / І. К. Полховська. – Полтава: Полтавський літератор, 2009. – 200 с.

4. Ганзицька Т.С. Роль принципів права в механізмі забезпечення гендерної рівності / Т. С. Ганзицька // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 3. – С. 85-92.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права ООН; Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1966 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

Зимовець Андрій Валерійович,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
член Дніпропетровської обласної організації
«Асоціація українських правників»

ВЗАЄМНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ І ДЕРЖАВИ: ЗМІНА ПРІОРИТЕТІВ

Безмежна свобода за відсутності належного контролю і відповідальності, як правило, закінчується своєю протилежністю – безмежним свавіллям і деспотизмом. Все це є вірним у відношенні до індивіда і у стократ вірним у відношенні до держави.

Діяльність держави та її органів, не обмежена відповідними засобами, відсутність відповідальності держави, її органів і посадових осіб значно частіше приводять до зламу демократичного устрою і виникнення авторитаризму, тоталітаризму, аніж безмежна свобода індивіда. Саме тому на відміну від ідеології тоталітарної держави «домінування держави над людиною»

необхідно здійснити перехід до ідеології правової держави «служіння держави людині». Це можливо, зокрема, шляхом встановлення рівних можливостей вимагати належної поведінки як з боку держави, її органів та посадових осіб, так і з боку людини.

В умовах становлення демократичної, правової державності стає все більш усвідомленою необхідність взаємної відповідальності держави та людини, відповідальності, в першу чергу, держави перед людиною, а не навпаки.

В основі взаємовідносин держави і людини в умовах демократичної, правової, соціальної держави лежить принцип, який передбачає, з одного боку, самостійність, ініціативу та активність людини і держави, а з іншого – неухильне виконання цими суб'єктами вимог, що сформульовані у правових приписах.

Виконання правових приписів особою відбувається на основі того, що ніхто не може бути примушений робити те, що прямо не передбачено законом, а держава, її органи і посадові особи повинні діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ст. 19 Конституції України). Послідовне застосування цього принципу має дати єдино правильне сполучення прав та обов'язків, свободи та відповідальності, примусу та переконання і заохочення, авторитету влади та підкорення.

Слід підкреслити, що за часи тоталітарного режиму в Україні по відношенню до індивіда був встановлений спеціальнодозвільний (заборонювальний), а у відношенні держави – загальнодозвільний тип правового регулювання. Зміна типів конституційно-правового регулювання накладає відбиток і на функціонування інституту взаємної відповідальності держави і людини. А саме: індивід має нести юридичну відповідальність тільки за порушення заборон або невиконання обов'язків, а не за вихід за межі дозволів, тобто своїх прав і свобод. Роль держави у цьому процесі зводиться до формулювання цих заборон та зобов'язань, а також до контролю за їх додержанням та виконанням і застосуванням відповідних заходів у випадку недодержання або невиконання людиною правових приписів.

Діяльність держави, її органів і посадових осіб в аспекті відповідальності мають розглядатись з протилежних позицій, тобто, всі дії, бездіяльність та рішення державних інституцій, які відбуваються не на підставі, не в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України по відношенню до індивіда, його прав і обов'язків, є неправомірними і мають тягнути за собою відповідальність зазначених суб'єктів.

На сучасному етапі розвитку українського суспільства і держави суб'єктом, що несе основний тягар відповідальності у взаємовідносинах держави і людини, необхідно визнавати державу. Держава створена для людини, а не людина існує для держави – ось основний принцип взаємовідносин між цими суб'єктами.

Приймаючи на себе шляхом видання законів та інших нормативно-правових актів конкретні зобов'язання перед людиною українська держава має чітко визначати і правові міри відповідальності своїх офіційних представників за дії, що вони здійснюють від імені держави.

Правова держава передбачає саме правову форму організації і діяльності державної влади у її відносинах з індивідом як носієм прав і свобод людини і громадянина. Так, ключовим моментом теорії та практики правової держави, її кінцевою метою, є утвердження правової форми і правового характеру взаємовідносин між публічною владою і підвладними суб'єктами права, визнання і гарантування прав і свобод людини і громадянина. За такої форми державності передбачається, що права і свободи індивідів, правовий характер їх відносин з державою – це не продукт волі та розсуду держави, не її «дарунок» або поступка людині, а суттєва складова частина права, що об'єктивно склалося у даному суспільстві, і додержання якого є юридичним обов'язком всіх і, насамперед, державної влади та її представників.

Каліущенко Ірина Миколаївна,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри загальноправових дисциплін

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ЩОДО ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ВІДНОСИН У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА СВІТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ

У сучасних умовах Україна активно співпрацює з міждержавними економічними організаціями. Зокрема, приєднання України у 2008 році до Світової організації торгівлі (СОТ) є важливим для інтеграції її до Європи.

В основі діяльності Світової організації торгівлі лежать 60 угод, що містять основні правові норми політики у сфері міжнародної комерції і торгівлі. Принципами, на яких засновані ці угоди, є відсутність дискримінації, вільні умови торгівлі, заохочення конкуренції і додаткові положення для найменш розвинених держав. При цьому однією з основних цілей СОТ є боротьба з протекціонізмом [1].

Торгівельну систему СОТ було розроблено за допомогою ряду переговорів або раундів, що відбувалися в рамках ГАТТ.

Наразі сама система СОТ є об'єктом багатьох наукових досліджень, серед яких варто відзначити роботи П. Маланчука, І. Фергюсона, М. Футера, Б. Клаппера, П. Штоля, Ф. Шоркопфа, Д. Родріка, Р. Піта, Р. Бхали,